

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

BARIŞ, KARDEŞLİK, BİRLİK

Kavga ve savaş insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Bu nedenle kardeşlik ve barış isteği de en az onlar kadar eskidir. Tarih boyunca kimi zaman mal-mülk kavgaları, kimi zaman iktidar ve güç savaşları yaşanmış ve yaşanmaktadır. Genellikle farklı alanlarda farklı motiflere bağlı olarak "daha" nın peşinden koşmanın, istek ve ihtiyaçları birbirinden ayıramamanın, egoya yenik düşmenin, empati yeteneğinin gelişmemesinin yan ürünü olan kavgaların devletler düzeyine yansması karşımıza savaşlar olarak çıkmaktadır. Birey ve toplumların yaşam sürecinde yani "o an" için çok anlamlı bulunabilen kavga ve savaşlara yaşamın son günü penceresi ile tarih perspektifinden yani yukarıdan bakıldığında ciddi bir anlam zayıflaması söz konusu olmaktadır. Ancak, bireyler ve devletleri yöneten bireyler bunu bildikleri halde "anda" kaybolabilmekte, kısa vadeliyi uzun vadeliye tercih etmekte, kavgayı uzlaşmadan daha anlamlı bulabilmektedir. İşte bu nedenle de herkes karşısında olduğunu ifade ettiği halde kavga ve savaşlar devam etmekte, barış sadece bir ütopya olarak kalmaktadır.

14. yüzyılın ünlü düşünür, devlet adamı ve tarihçisi **İbn-i Haldun'a** göre **"coğrafya kaderdir"**. Sosyoloji ve iktisadın öncü bilim adamlarından olduğu da geniş kabul gören ünlü düşünürün sözünün en geçerli olduğu ülkelerin başında Türkiye'nin geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Nitekim üç kıtanın kesişim noktasında olması, tarih boyunca onlarca uygarlığa ev sahipliği yapması, ticaret yollarının kesişim noktasında bulunması ve adeta bir savaş meydanı görüntüsü vermesi bu tezi desteklemektedir.

Kanımızca petrolün önem kazanmaya başladığı 19. yüzyıldan günümüze Anadolu ve Türkiye Cumhuriyeti bulunduğu coğrafyanın nimetlerinden çok külfetine katlanan bir konumda olmuştur. Bugün bulunduğumuz coğrafyaya baktığımızda Avrupa yakası dışındaki ülkelerin hemen hepsinde iç kargaşaların yaşandığı görülmektedir.

Bu kargaşaların sadece iç-ulusal kaynaklı olmadığı, birçok ülkenin enerji ve su çıkarlarını korumak için hazırladığı senaryoları uygulamaya koymak istemesinin de rolü olduğu bilinmektedir. Söz konusu ortamın yakın zamanda değişmesi olasılığının düşük olması ise kaygıları artıran bir durumdur. Coğrafi yakınlık yanında tarihi, kültürel ve ekonomik bağların güçlü olması komşu ülkelerdeki sorunların ülkemize de yansımalarına neden olmaktadır. Adeta bir ateş çemberinin tam ortasında bulunan Türkiye büyük önder Atatürk'ün "Yurtta Barış, Dünyada Barış" ilkesi sayesinde bölgede yaşanan olumsuz gelişmelerden görece olarak daha az etkilenmiştir. Ancak mevcut durumda ülkemizin çok dikkatli olması, ateşi güzel yurdumuza da taşımayı isteyenlere imkan vermemesi gerekmektedir. Bu noktada başta esnaf kardeşlerimiz olmak üzere tüm vatandaşlarımıza barış, kardeşlik ve birlik için önemli görevler düşmektedir. Evet **Türkiye birçok sosyo-kültürel farklılığı bünyesinde barındırmaktadır. Bunlar iyiniyet, empati ve yurtseverlik temelinden bakıldığında zenginlik, kötü gözlerle bakıldığında ise çatışma zemini oluşturabilecektir.** Bu özel ve güzel yurdun her bir ferdi olarak farklılıklarımızı zenginliğimiz olarak görmemiz, birbirimize her zamankinden daha fazla ve sıkı sarılmamız, kardeşliğimizi güçlendirmemiz ve barışın yanında olmamız ve Birliğimizin üzerine titrememiz gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyoruz.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

BELEDİYELER TARAFINDAN TAHSİL EDİLEN VERGİ-HARÇ-ÜCRETLER

Bilindiği üzere 29.5.1981 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında yerel yönetimler tarafından esnaf ve sanatkarlarımızdan çeşitli vergi harç ve ücretler tahsil edilmektedir. Bir işyerinin açılması ile başlayan bu ödemeler metrekaşe başına, makine başına, günlük ve aylık olarak farklılaşabilmektedir.

Belediyeler tarafından kanun kapsamında tahsis edilen kalemler; İlan ve Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, İşgal Harcı ve İşyeri açma ve Çalıştırma Ruhsatıdır. Bu kalemlerin arasında yer alan Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı ise, 2015 Ocak ayında çıkartılmış olan Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile perakende işletmelerden talep edilmemektedir.

Birliğimiz tahsil edilen bu vergi-harç-ücretler ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir. Mevcutta alt ve üst limitleri kanun kapsamında çıkartılan kararnamelerle belirlenen ücretlerin, 2013 yılında Bakanlar Kurulu’na devredilmesi söz konusu olmuştur. Bakanlar Kurulu’nun karara bağladığı kriterler sadece nüfus yoğunluğu göz önünde bulundurularak Belediye Grupları (toplam 5 grup) bazında alt ve üst sınırları belirlemiş olup, diğer demografik özellikler, gelir düzeyleri ve yerelin kendine özgü yapıları dikkate alınmadan oluşturulmuştur. Burada yerel yönetimlerin bölge halkının menfaatleri doğrultusunda karar almasının önüne geçilmiştir. Yapmış olduğumuz çalışmaların ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi neticesinde bu durum tekrardan yerel yönetimlere devredilmiş olup,

yerel dinamikler tekrardan göz önünde bulundurularak tarife belirlenmesi sağlanmıştır.

Teşkilat olarak talebimiz bu tarifelerin esnaf ve sanatkarların menfaatlerini koruyacak en düşük limit üzerinden belirlenmesi, zaten halihazırda tüm giderlerinde ödeme gücünü çeken bu kesimin zor durumda bırakılmamasıdır.

Geçtiğimiz ay içerisinde de İzmir yerelinde bu konuyla ilgili ayrıntılı bir çalışma gerçekleştirilmiştir. İlimiz merkezinde bulunan Konak, Karşıyaka, Bayraklı, Bornova, Çiğli, Buca, Gaziemir, Balçova, Karabağlar, Narlıdere ve Güzelbahçe ilçelerinin tarifeleri, ilgili müdürlüklerinden talep edilerek değerlendirilmiştir. Yapmış olduğumuz çalışma neticesinde her belediyenin tarifelerini farklı kriterlere göre belirledikleri, bazı belediyelerin sabit ücret üzerinden bazılarının ise metrekaşe bazlı ücretlendirdikleri ve ücretlendirmelerde birçok farklılık olduğu gözlemlenmiştir.

Yerel yönetimlerin Belediye Meclislerince onaylanan tarifelerin esnaf ve sanatkarlar lehine belirlenmesi hususunda Birliğimiz tarafından girişimlerimiz sürdürülmektedir. Yüksek tarifeli olan belediyelerin Başkanlık ve ilgili birimleri ziyaret edilip görüşlerimiz aktarılmakta, bir sonraki yıl uygulanacak olan tarifelerde düşük ücret uygulanması adına girişimlerde bulunmaktadır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

İKİNCİ ÇEYREKTE BÜYÜME VE SONRASI

Bir ülkenin ekonomik durumunu en iyi yansıtan göstergeler ekonomik büyümedir. Büyüme sadece bir sonuç, bir yansıtıcı değil aynı zamanda yatırımlar, istihdam, dış ticaretteki gelişmeleri de belirleyen bir değişkendir. Kalkınma yolunda olan, 2023 yılı için iddialı hedefleri de bulunan bir ülke olarak Türkiye açısından büyümenin yani mal ve hizmet üretimindeki artışın taşıdığı önem açıktır. Kuşkusuz büyüme kadar büyümenin kalitesi de üzerinde ayrıca durulması gereken bir konudur. Nitekim uzun dönemde sürdürülebilir büyüme açısından ekonominin yatırım ve ihracat çekimli büyümesi istenir. Ayrıca iç ve dış risklere karşı dengeli bir iç (tüketim, yatırım) ve dış talep büyümesi (ihracat) tercih edilir.

Bu teorik beklentilerin tersine Türkiye, küresel likidite bolluğunun sunduğu imkanların da desteğiyle, uzun süredir daha çok iç talep, büyük ölçüde de iç tüketimle büyümüştür. Sürdürülebilirlik açısından olumlu bulunmayan böylesi bir büyümenin er ya da geç yavaşlaması kaçınılmazdır. Nitekim 2012-14 yıllarını kapsayan üç yıllık dönemde Türkiye ekonomisi yüzde 3 gibi potansiyelinin oldukça altında büyümüş, 2015 ve sonrasında da bu düşük büyümenin devam edeceği endişeleri oluşmuştur. Bu endişelerin oluşmasında yurt içi politik iklim kadar ABD'nin piyasalara para enjekte etmekten vazgeçmesi ve faiz artırımına gitmesi beklentileri ile Çin ekonomisindeki yavaşlama gibi küresel ekonomik gelişmeler de etkili olmuştur.

Bu bağlamda 2015 yılı ikinci çeyreğine ilişkin büyüme verileri hakkında şu değerlendirmeleri yapmak mümkündür; 2015 yılı ikinci çeyreğinde ekonomide görülen yüzde 3,8'lik büyüme, beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. Özel tüketimin hızlı artması, genel seçimlerin etkisiyle kamu harcamalarında önemli oranda artış görülmesi ve özel kesim yatırımlarda son dönemlerin en yüksek büyümesinin gerçekleşmesi bu büyümede etkili olmuştur. Öte yandan ikinci çeyrekte kurlardaki artışa rağmen mal ve hizmet ihracatı gerilerken ithalatın artmış olması iç talep ve ithalatla büyüdüğümüzü ortaya koymuştur. Kanımızca Türkiye bu yılın en yüksek büyümesini ikinci çeyrekte görmüştür.

Üçüncü çeyrekte daha düşük, son çeyrekte ise negatif büyüme hızıyla karşılaşılma ihtimali oldukça yüksektir. Bunlara bağlı olarak yılsonunda ekonomi yüzde 2 gibi yine ülkemiz potansiyelinin ve de ihtiyacının oldukça altında büyümüş olacaktır.

Yılın ikinci çeyreğinde yüzde 3,8, yılın ilk yarısında ise yüzde 3,1 oranında büyüyen Türkiye ekonomisinde harcama grupları itibarıyla büyüme incelendiğinde; kamu ve özel tüketim ile özel kesim yatırımlarının yüksek oranda arttığı, ihracatın gerilediği, ithalatın arttığı (böylece büyümeyi olumsuz etkilediği) bir ikinci çeyrek yaşandığı anlaşılmaktadır. **Üretim ve ihracatla büyümesi gereken Türkiye hala tüketimle büyümeye devam etmektedir.** Ancak ikinci çeyrekte yatırımlardaki büyüme oldukça sevindiricidir. Genel seçimler nedeniyle politik konjonktürün yüksek olduğu bir dönemde yatırımlardaki bu artışın biraz üretimin gerektirdiği zorunluluklardan, biraz da seçim sonrası kur ve faizlerdeki olası belirsizliklerden kaçınmak için yapıldığı söylenebilir.

Üretim yönünden büyümede sanayi, özellikle imalat sanayinin gösterdiği performans oldukça sevindiricidir. Nitekim yılın ikinci çeyreğinde sanayi sektörü toplamda yüzde 4,1, imalat sanayi ise yüzde 5 oranında büyümüştür. Ancak ihracattaki gerileme dikkate alındığında sektördeki büyümenin daha çok iç talebe yöneldiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan ülkemizin en önemli kaynaklarından biri olan ve uzun yıllardır bu potansiyelinden yeterince yararlanılamayan tarımdaki yüzde 6,7'lik büyüme de sevindiricidir. Bu arada uzun yıllardır büyümenin önemli dinamiklerinden biri olan inşaat sektöründeki yavaşlama dikkati çekmektedir. İkinci çeyrekte esnaf ve sanatkarlarımızı yakından ilgilendiren ticaret, ulaşım ile konaklama ve yiyecek hizmetlerinde ortalama büyüme yüzde 2,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu veri ekonomideki yavaşlamadan esnaflarımızın da etkilendiğini ortaya koymaktadır. Bu büyüme verileri Türkiye'nin sıcak para destekli tüketim ile büyümede sona geldiğini, seçimler sonrası kurulacak yeni hükümetin ekonomideki ilk işinin yeni bir büyüme stratejisi hazırlamak olacağını açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2014					2015							
GÖSTERGE	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS
İMALAT SAN. KKO (%)	74,7	74,4	74,9	74,5	74,6	73,7	72,8	72,4	74,1	74,9	75,1	75,9	74,8
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	45.131	49.262	50.814	59.695	110.054	24.498	40.817	61.676	70.211	62.878	67.766	64.218	61.753
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	26.433	54.221	44.791	51.528	52.360	48.533	50.937	58.872	52.089	36.570	56.556	37.308	35.805
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	26313	26.169	26.138	25.874	25.642	25.454	25.576	25.953	26.638	27.072	27.261		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2944	3.064	3.043	3.096	3.145	3.259	3.226	3.069	2.821	2.789	2.880		
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,1	10,5	10,4	10,7	10,9	11,3	11,2	10,6	9,6	9,3	9,6		
TOPLAM MEVDUAT (Milyon TL)	885.154	884.571	874.281	877.383	916.535	908.576	938.777	960.801	981.966	988.781	1.015.087	1.038.038	1.045.133
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	9,1	9,2	9,3	9,5	9,9	9,9	9,7	10,0	10,2	10,3	10,5	10,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	9,7	9,4	9,4	9,4	9,7	9,7	9,9	9,7	9,7	10,0	10,5	10,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	10,1	9,8	9,5	9,4	9,3	9,2	9,3	9,3	9,4	9,5	9,6	9,9	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.163.661	1.195.411	1.202.184	1.218.734	1.256.138	1.274.724	1.306.706	1.337.405	1.377.211	1.389.863	1.413.827	1.452.527	1.478.360
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	28864	29.967	29.996	30.042	33.363	31.719	32.727	36.660	37.719	38.271	38.695	39.077	41.664
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	742.656	819.993	824.689	839.161	869.169	886.294	914.775	937.421	970.599	980.132	1.001.395	1.036.122	1.057.355
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	266.724	271.180	273.627	276.633	281.084	283.016	286.620	291.393	295.466	297.250	299.833	301.687	303.627
KONUT(Milyon TL)	117.701	119.759	121.413	123.399	125.394	126.500	128.471	131.363	134.283	136.371	138.371	139.080	140.540
TAŞIT (Milyon TL)	7.104	6.964	6.823	6.775	6.788	6.668	6.546	6.464	6.434	6.406	6.385	6.409	6.410
DİĞER (Milyon TL)	141.919	144.457	145.391	146.459	148.902	149.848	151.603	153.566	154.749	154.473	155.077	156.198	156.677
KREDİ KARTI (Milyon TL)	73.766	74.271	73.872	72.898	72.522	73.695	72.584	71.931	73.427	74.210	73.904	75.641	75.714
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	12,8	12,7	12,5	12,1	12,4	13,0	13,1	12,6	12,8	13,2	13,6	13,5	14,2
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,0	10,9	10,7	11,1	10,9	11,0	10,8	10,8	11,0	11,6	12,1	12,4	12,6
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	12,0	11,9	12,9	12,8	12,8	12,8	12,7	12,9	13,2	13,3	11,9	11,2	14,7
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	16.978	17.146	17.249	17.505	17.862	18.014	18.523	19.006	19.715	21.103	21.450	21.830	22.278
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	13.904	14.131	14.311	14.566	14.884	15.071	15.543	15.998	16.478	17.877	18.176	18.450	18.664
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.074	3.015	2.938	2.940	2.977	2.943	2.981	3.008	3.237	3.226	3.274	3.380	3.614
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	34.078	35.652	36.529	37.259	36.340	37.110	38.179	38.618	39.795	40.556	41.473	42.181	
Kredi Kartları	5.711	5.765	5.988	6.322	5.731	5.802	6.024	6.039	6.312	6.566	6.773	6.698	
Ferdi Kredi Konut	626	619	630	627	615	652	644	639	640	652	640	651	
Ferdi Kredi Otomobil	238	238	240	241	228	231	227	223	222	228	221	221	
Ferdi Kredi Diğer	5.700	5.925	6.218	6.396	6.273	6.567	6.845	6.834	7.227	7.567	7.846	8.078	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	2.589	2.647	2.767	2.783	2.927	3.024	3.148	3.181	3.341	3.482	3.614	3.832	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.285	1.272	1.278	1.347	1.373	1.384	1.387	1.391	1.437	1.422	1.495	1.534	
İnşaat	3.863	3.914	3.948	4.016	3.665	3.616	3.604	3.649	3.701	3.833	3.927	3.967	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.006	1.014	1.009	1.017	1.030	1.044	1.059	1.040	1.065	1.127	1.102	1.146	
Diğer	13.061	14.257	14.451	14.510	14.500	14.783	15.241	15.624	15.085	15.679	15.855	16.055	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	95,8	81,9	92,6	83,9	86,2	85,9	72,2	73,9	82,6	77,2	81,2	90,7	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	989,8	709,0	860,9	684,8	776,0	794,7	712,8	680,5	714,5	664,8	757,9	984,6	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	37,5	77,7	62,6	39,9	85,9	47,1	36,3	61,3	47,4	41,0	67,7	50,4	52,1
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	924,00	1.744,10	1.446,60	983,7	1.959,50	1.208,20	1.110,00	1.750,90	1.429,00	1.001,10	1.957,70	1.565,90	1.620,70
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.067	5.206	4.397	4.974	5.386	6.471	5.509	6.092	6.022	5.635	5.896	4.760	5.027
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	874	995	1.002	1.083	2.561	2.734	1.091	1.000	992	712	980	1.053	760
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	9,54	8,86	8,96	9,15	8,17	7,24	7,55	7,61	7,91	8,09	7,20	6,81	7,14
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	9,88	9,84	10,10	8,36	6,36	3,28	3,10	3,41	4,8	6,52	6,73	5,62	6,21
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	158.034	158.573	159.401	158.229	158.337	158.195	157.317	155.139	155.082	152.445	151.518	149.296	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	243.764	243.726	243.431	243.415	242.112	239.456	238.133	236.913	234.609	231.616	229.041	227.387	
ORTALAMA DOLAR KURU	2.1600	2.2060	2.2600	2.2360	2.2900	2.3300	2.4570	2.5860	2.6510	2.6490	2.7040	2.6970	2.8480
ORTALAMA EURO KURU	2.8790	2.8530	2.8670	2.7900	2.8240	2.7190	2.7920	2.8070	2.8560	2.9580	3.0290	2.9740	3.1700
EURO/DOLAR PARİTESİ	1.3330	1.2930	1.2680	1.2480	1.2330	1.1670	1.1360	1.0850	1.0780	1.1170	1.1210	1.1030	1.1130